

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-779/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Ostrava-Poruba, Čkalovova 942, příspěvková organizace
Sídlo:	Čkalovova 942, 708 00 Ostrava-Poruba
IČ:	64 628 183
Identifikátor:	600 026 841
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Přemyslem Čapandou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, školní družina, Ostrava-Poruba, Čkalovova 942
Termín inspekční činnosti:	18. – 20. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále "RVP ZŠS") podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právní subjekt Ostrava-Poruba, Čkalovova 942, příspěvková organizace tvoří základní škola, školní družina a školní jídelna se sídlem Ostrava-Poruba, Čkalovova 942 a školní jídelna – výdejna se sídlem Ostrava-Poruba, Gustava Klimenta 493. Organizace zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), především s mentálním postižením, dále s kombinací vad smyslových i tělesných a s poruchami autistického spektra.

Základní škola (dále „škola“) poskytuje základní vzdělání podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* zpracovaného podle přílohy pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „RVP ZV – LMP“) a základy vzdělání v oboru Pomocná škola podle vzdělávacích programů Pomocná škola a Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy. Vypracovala *Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální*, který bude realizovat po naplnění příslušných ročníků. Školní družina pracuje podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*.

Škola se nachází v klidné části Ostravy-Poruby. Její areál tvoří dva pavilony s bezbariérovým přístupem spojené spojovací chodbou, na kterou navazuje tělocvična. Poblíž se nachází samostatný pavilon školní jídelny s menší posilovnou a s keramickou dílnou, vybavenou v roce 2010 v rámci projektu „*Kreativní dílna pro žáky aneb Kdo pracuje, nezlobí.*“ operačního programu Evropské unie Vzdělávání pro konkurenceschopnost ve spolupráci se Střední odbornou školou dr. Zdeňka Matějčka v Ostravě-Porubě. Venkovní atrium se skleníkem, travnaté hřiště a školní zahradu žáci využívají k výuce i k relaxaci o přestávkách. Nevyužité prostorové kapacity jednoho z pavilónů pronajímá škola soukromé Základní škole MONTY, s.r.o. (dvě podlaží), k odpolední výuce soukromé Jazykové školy HELLO (tři učebny) a Základní umělecké škole J. Valčíka. Kromě účelně vybavených kmenových tříd využívá dvě počítačové učebny - jednu s počítači propojenými v síti s přístupem na internet, čtyři učebny pro pracovní vyučování (kovo, dřevo, šití, vaření), audiovizuální učebnu určenou i pro výuku hudební výchovy, relaxační učebnu *snoezelen*, knihovnu, učebny přírodopisu, dějepisu a zeměpisu, malou tělocvičnu se zrcadly pro aerobik a cvičení na balonech. Prostředí školy je vhodně vyzdobené výtvarnými pracemi a výrobky žáků. Učitelé používají kopírovací přístroj, počítače a další didaktickou techniku. Žáci mají k dispozici potřebné učebnice a odpovídající výběr učebních i rehabilitačních pomůcek (např. polohovací prostředky, haptické a lokomoční hračky, stavebnice, míčkovací bazén, rehabilitační míče). Od minulé inspekce si škola udržuje nastavenou kvalitu podmínek vzdělávání. Úspěšně se zapojuje do projektů, např.: *Ovoce do škol*, *Školní mléko*, *Zelený strom* (sběr starého papíru), *Recyklohraní*. Vzdělávací programy doplňuje pestrou nabídkou školních i mimoškolních aktivit pro žáky (např. školní projekty *Halloween*, *Cvičení v přírodě v lesoparku Myslivna*, *Malování na chodníku*, *Den pro nás*, *Státy Evropy*, třídění odpadu, návštěvy kulturních akcí a knihovny, besedy). V oblasti zkvalitňování materiálních podmínek došlo k vybudování druhého příchodu k budově, školního parkoviště, herny stolního tenisu, k rekonstrukci školní jídelny (nákup plynového sporáku, oprava střechy) a k opravě šaten a parket v tělocvičně.

Škola je organizátorem mnoha aktivit, např. mezinárodní soutěže a výstavy papírových modelů „*Papír show Ostrava*“ (3. místo ČR), městské soutěže v sólovém zpěvu dětí se zdravotním postižením, městského kola ve florbalu Čkalovova Cup. Je partnerem projektu Univerzity Palackého v Olomouci „*Centrum podpory integrace*“. Jeho cílem je poradenská pomoc tělesně postiženým jedincům v oblasti tělesné výchovy a pohybu.

Ve školním roce 2010/2011 škola v oborech vzdělání Pomocná škola a Základní škola speciální stanovenou kapacitu (osmnáct žáků) využívá z padesáti šesti procent. Vzdělávání deseti žáků ve dvou třídách zajišťují dvě odborně kvalifikované učitelky a dvě nekvalifikované asistentky pedagoga, jedna si kvalifikaci doplňuje v oboru vzdělání s maturitní zkouškou. Ve dvou odděleních školní družiny působí dvě vychovatelky s příslušnou odbornou kvalifikací.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

O své vzdělávací nabídce škola objektivně informuje na třídních schůzkách, během školních akcí, prostřednictvím letáčků a materiálů vyvěšených v prostorách školy, v pedagogicko-psychologických poradnách, ve speciálně pedagogických centrech a na internetových stránkách www.zs.ckalovova.kyklop.cz. Pro budoucí žáky a jejich rodiče organizuje dny otevřených dveří. Při přijímání ke vzdělávání vytváří rovné podmínky a dodržuje ustanovení příslušných právních předpisů.

Organizace vzdělávání, metody a formy výuky odpovídají vzdělávacím potřebám žáků. Učební plány platných učebních dokumentů škola naplňuje s důrazem na rozvíjení sociálních a komunikačních dovedností a na vytváření praktických dovedností žáků při respektování jejich individuálních možností a dovedností. V učebním plánu ŠVP pro žáky se středně těžkým mentálním postižením proto posílila hodiny čtení, psaní, informatiky, pracovní a hudební výchovy; v učebním plánu ŠVP pro žáky s těžkým mentálním postižením posílila hodiny pracovní výchovy. Nabízí žákům i logopedický kroužek. Výuka a další aktivity školy (exkurze, návštěvy kulturních akcí apod.) podporují rozvoj kompetencí především k osvojení komunikačních, sociálních a pracovních dovedností. Ve sledovaných hodinách vyučující v úzké spolupráci s asistenty pedagoga využívali především individuální práci žáků, střídali účelně různé aktivizující metody. Žáci komunikovali na úrovni přiměřené jejich individuálním předpokladům, převažovalo pozitivní pracovní klima. Vyučující je vhodně motivovali, průběžně hodnotili a povzbuzovali. Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla (slovní hodnocení), se kterými jejich zákonné zástupce seznámila. Výsledky vzdělávání učitelé hodnotí na jednáních pedagogické rady. Žáci si vedou portfolia, účastní se soutěží (např. *O dort ředitele školy*, *Puzliáda*). Škola sleduje celkovou úspěšnost žáků v realizovaných vzdělávacích programech. Zákonné zástupce žáků informuje o výsledcích vzdělávání a o další činnosti prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, na pravidelných třídních schůzkách, v konzultačních hodinách, při osobních setkáních ve škole, v případě potřeby telefonicky nebo elektronickou poštou.

Při zvyšování úrovně vzdělávání žáků škola spolupracuje se Sdružením rodičů a přátel dětí především v oblasti finanční podpory a při organizaci školních akcí (např. Mikulášská besídka, školní výlety, příspěvek na sportovní soutěže). Spolupráce se školskou radou je na obvyklé úrovni. Ředitel se účastní jejich jednání, informuje ji o dění ve škole a předkládá jí ke schválení příslušné dokumenty. Se zřizovatelem projednává ekonomickou a provozní problematiku vzdělávání, předkládá mu výroční zprávy. Spolupráce s partnery a s dalšími subjekty (např. pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry, Základní uměleckou školou J. Valčíka, občanským sdružením *Podkova*, sociálními pracovníky, středisky volného času) vede ke zkvalitňování vzdělávacích podmínek školy.

Problematiku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků škola systematicky sleduje, což se odráží především v minimálním počtu úrazů. Zajišťuje bezpečné prostředí

pro realizaci cílů vzdělávání, podporuje zdravý vývoj žáků v rámci jejich zdravotního postižení. Zásady bezpečnosti zakotvila ve školním řádu. Realizace *Minimálního preventivního programu*, jednotné působení, dohled všech pedagogických pracovníků školy a nabídka školních i mimoškolních akcí (např. celoškolní projekty „*Prevence kriminality*“, „*Zdravotní dopoledne*“) podporují účinnou prevenci sociálně patologických jevů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. ŠVP zpracovala podle školského zákona a ve struktuře požadované RVP ZŠ. Zohledňuje potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání, napomáhá vytvářet příznivé sociální a pracovní klima. Obsah zpracovaného ŠVP pro školní družinu je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Úroveň řízení a organizační struktura odpovídají typu a velikosti školy. Ředitel vykonává funkci od roku 1999, splňuje předpoklady pro výkon funkce. Spolupracuje při nápravě nedostatků zjištěných inspekční činností. Při plánování vychází z *Vlastního hodnocení školy*, které zpracoval za roky 2007 až 2010. Je doplněno dotazníky pro žáky, rodiče a učitele, uvádí návrhy opatření ke zlepšení stavu. V koncepci rozvoje stanovil priority vedoucí ke zlepšování průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování ŠVP. Důraz klade na rozvíjení sociálních a komunikačních dovedností a na vytváření praktických dovedností žáků při respektování jejich individuálních možností a dovedností. Koncepční plány i ostatní dokumenty průběžně hodnotí. Výsledky projednává s pedagogickou radou, seznamuje s nimi zákonné zástupce žáků i zřizovatele. Při organizaci výuky vhodně využívá odbornou kvalifikaci pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), plně hrazené z finančních prostředků státního rozpočtu, probíhá plánovitě, respektuje finanční možnosti školy. Zaměřuje se na konkrétní vzdělávání jednotlivých učitelů především v oblasti forem a metod práce se žáky, pedagogiku a psychologii, informační a komunikační technologie.

Prostorové a materiální podmínky jsou na standardní úrovni, škola je náležitě využívá. Budovy jsou v majetku zřizovatele, škole jsou svěřeny do správy. Běžnou drobnou údržbu a opravy neinvestičního charakteru zajišťuje z prostředků na provoz poskytnutých zřizovatelem. V letech 2008 až 2010 hospodařila s finančními prostředky státního rozpočtu (jeho podíl z celkových nákladů činil v průměru šedesát šest procent) a s příspěvků zřizovatele v souladu se svými koncepčními záměry. Vhodně využívala rozvojových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (zvýšení nenárokových a motivačních složek platů pedagogických pracovníků, odměňování pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání, v roce 2010 na vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky se zdravotním postižením).

Funkční vnitřní kontrolní, informační a komunikační systém podporuje záměry školy směřující k dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím k možnostem daným povahou a stupněm postižení.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola při vzdělávání žáků respektuje zásady a cíle školského zákona, zejména rovného přístupu ke vzdělání. Výsledky vzdělávání sleduje, ve spolupráci se všemi partnery rozvoj osobnosti žáků úspěšně podporuje.

Realizace efektivního programu prevence sociálně patologických jevů se projevuje v příznivém školním klimatu.

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Zpracovaný ŠVP ZŠS je v souladu se zásadami a s cíli platného školského zákona a s RVP ZŠS. Realizovaný ŠVP školní družiny je v souladu s příslušným ustanovením školského zákona.

Funkční organizace výuky a metodické dovednosti učitelů podporují rozvoj kompetencí žáků a přispívají k postupnému naplňování cílů stanovených realizovanými vzdělávacími programy a ve ŠVP ZŠS. Výrazným kladem je individuální přístup všech pedagogických pracovníků k žákům a pozitivní klima ve škole.

Materiálně-technické zdroje a prostorové podmínky vytvářejí příznivé a bezpečné prostředí pro plnění cílů realizovaných vzdělávacích programů a pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků v rámci jejich individuálních potřeb.

Funkční školní systémy pro hodnocení, vnitřní kontrolu, předávání informací a poradenství umožňují realizaci cílů rozvoje školy a ŠVP.

Finanční prostředky, které škola měla ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení realizovaných vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 6. května 2011

(razítko)

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Franková J., v. r.

Bc. Jaroslava Sivková, kontrolní pracovnice

Sivková, v. r.

Mgr. Jiří Slepíčka, školní inspektor

Jiří Slepíčka, v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Jan Szotkowski, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě dne 13. 5. 2011

(razítko)

Mgr. Přemysl Čapanda, ředitel školy

P. Čapanda. V. r.

Připomínky ředitele školy

2011-06-06

Připomínky nebyly podány.